

Повитиця польова – небезпечний бур'ян

Повитиця польова (*Cuscutacampestris*Yuncker) походить з Північної Америки, звідки була поширена по всьому світі, головним чином, разом з посівним матеріалом сільськогосподарських культур, особливо, люцерни і фуражним зерном. За даними науковців, у Європі вона була виявлена приблизно у 1900 році.

Повитиця польова - злісний бур'ян – паразит, який засмічує посіви багаторічних, однорічних трав, городні культури, сади та виноградники. Суцільна маса повитиці у вигляді густого войлоку тонких стебел спричиняє повне відмирання культурних рослин і втрату врожаю, особливо уражує посіви люцерни, моркви, картоплі, томатів, петрушки, цибулі.

Уражені повитицею рослини неможливо врятувати, тому вони підлягають знищенню.. Цей бур'ян отруйний для худоби через вміст алкалоїдів, особливо для коней і може викликати важкі хронічні захворювання до летальних випадків. Перебуваючи в ґрунті насіння повитиці зберігає схожість до десяти років і не гине при проходженні через шлунково-кишковий тракт тварин. Заходи боротьби з повитицею в основному профілактичні, це насамперед передпосівна обробка насіння. Очистити посівний матеріал від бур'яна можна феромонним порошком.

Повитиця польова в Україні шкодить у посівах конюшини, люцерни, буряку цукрового, картоплі, льону, тютюну та в овочевих культурах. Поширена на узбіччях полів, а також на необроблених землях, паразитує на диких рослинах. Повитиця польова поширена майже у всіх областях Степу та Лісостепу України, за винятком Полісся і деяких західних областей.

Дана рослина однорічна, але може поводити себе як багаторічна, якщо паразитує на багаторічній рослині. Розмножується насінням. Максимальна плодючість до 15 тис. насінин, насіння зберігає схожість у ґрунті до 6 років. Повитиця польова також може розмножуватися й вегетативно (частинами стебла). На багаторічних рослинах, навіть після усихання чи замерзання надземних органів, розвиток повитиці відбувається за допомогою гаусторій, які залишаються всередині стебел.

В умовах України насіння повитиці інтенсивно проростає у травні-червні за температури ґрунту +17-24°C, цвіте—в червні-серпні, плодоносить—у липні-жовтні. За несприятливих погодних умов для проростання, насіння зберігатиме схожість від 4 до 30 років. Насіння зберігатиме схожість і після поїдання його з кормом тваринами, та з гноєм знову потраплятиме на поля. Тому свіжий гній може бути додатковим джерелом поширення насіння повитиці. Отже, для обмеження такого поширення паразита обов'язковою умовою під час зберігання гною є його складання в штабелі або гноєсховища, де він протягом 4-5 місяців буде розкладатися за температури 50-60°C, в результаті чого насіння повитиці та інших бур'янів повністю втрачатимуть схожість.

Враховуючи беззаперечну шкідливість цього виду бур'яну, необхідно для його знищення застосовувати комплекс заходів. Відтак, система захисту повинна включати заходи, які попереджають поширення шкідливого об'єкта, і заходи, які забезпечують його ефективний контроль, а саме: агротехнічні, хімічні та біологічні.

За більш детальною інформацією звертайтеся за адресою: м.Миргород, вул.
Кашинського,6 А, тел. (05355)5-26-56

Державний фітосанітарний інспектор
Головного управління
Держпродспоживслужби в Полтавській області

С. Надтока